

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การช่วยเหลือเด็กกำพร้าอันเนื่องมาจากโรคเอดส์โดยชุมชน

ผู้เขียน นางศิริพันธ์ ปิยะทัตพันธ์

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.อุษาดวงสา ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลีสวรรณ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การช่วยเหลือเด็กกำพร้าอันเนื่องมาจากโรคเอดส์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของเด็กที่เป็นกำพร้าอันเนื่องมาจากบิดาและ/หรือมารดาเสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ และศึกษาวิธีการที่ชุมชนให้ความช่วยเหลือแก่เด็กเหล่านี้

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เน้นการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธีผสมผสานกัน ซึ่งได้แก่ การสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ทั้งแบบเจาะลึกและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ และการสนทนากลุ่ม สำหรับการวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูลได้กระทำเป็นระยะ ๆ ไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ผ่านมาวิเคราะห์แล้วมาจัดหมวดหมู่ เพื่อแยกประเภทของข้อมูลให้เป็นระบบ เชื่อมโยง ตีความและสร้างข้อสรุป และอภิปราย ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

เด็กกำพร้าอันเนื่องมาจากโรคเอดส์ มีปัญหา ความต้องการในหลายด้านด้วยกัน ปัญหาด้านจิตใจเป็นปัญหาใหญ่ที่สุด เด็กขาดความรัก ความอบอุ่น และการยอมรับจากเพื่อนและชุมชน ทั้งยังรู้สึกเหงา เศร้า ไม่เข้าใจถึงการติดต่อของพ่อแม่ และวิตกกังวลเรื่องอนาคต ปัญหารองลงไปคือ ด้านเศรษฐกิจ คือ ขาดเงินเพื่อใช้ซื้ออาหาร และใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ปัญหาด้านการศึกษา คือ ขาดทุนการศึกษา ขาดวัสดุ อุปกรณ์การเรียน และไม่มีคนช่วยสอนและทบทวนบทเรียน ปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย คือ ขาดอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย และปัญหาด้านสังคม คือ ถูกกีดกันออกจากสังคม นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่า เด็ก

เด็กและเด็กโตมีปัญหาและความต้องการที่ต่างกัน เด็กเล็กมีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยสี่เป็นหลัก แต่เด็กโตจะมีปัญหาและความต้องการทางด้านอารมณ์ จิตใจมากกว่า

สำหรับการให้ความช่วยเหลือเด็กกำพร้าอันเนื่องมาจากโรคเอดส์นั้น เด็กได้รับความช่วยเหลือในหลายด้านด้วยกัน โดยครอบครัวเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือเด็กมากที่สุด รองลงไปคือ เครือญาติ เพื่อนบ้าน ครู โรงเรียน และชุมชน แต่การช่วยเหลือเน้นด้านปัจจัยสี่เป็นหลัก มีการให้ความช่วยเหลือด้านอารมณ์ จิตใจน้อยมาก ในส่วนของโรงเรียนและครูมีการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กในด้านจิตใจในระดับหนึ่ง นอกเหนือจากการช่วยหาทุนการศึกษาให้แก่เด็กบ้าง ในภาพรวมแล้ว การช่วยเหลือของชุมชนที่มีต่อเด็กมีจำกัด เพราะชุมชนยังไม่มี ความเข้าใจเกี่ยวกับเอดส์ทั่วถึง หรืออย่างลึกซึ้งเพียงพอ ทั้งนี้เด็กเล็กและเด็กโตได้รับการช่วยเหลือจากชุมชนแตกต่างกัน เด็กเล็กได้รับการช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน แต่เด็กโตจะขาดการช่วยเหลือในด้านอารมณ์ จิตใจ

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการช่วยเหลือเด็กกำพร้าอันเนื่องมาจากโรคเอดส์ ได้แก่ การมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์ของชุมชน การที่ชุมชนมีวัฒนธรรม ระบบเครือญาติ และระบบเครือข่ายทางสังคม นโยบายรัฐบาล นโยบายของชุมชน และความเชื่อเรื่องบาปบุญ ประเด็นที่น่าสนใจก็คือ การให้ความช่วยเหลือของครอบครัวและชุมชนยังเป็นไปตามวัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา เรื่องบาปบุญ เวรกรรม ซึ่งบางครั้งส่งผลกระทบต่อสภาพอารมณ์ จิตใจของเด็ก เนื่องจากในการให้ความช่วยเหลือของครอบครัวและชุมชนต่อเด็กนั้น บางครั้งครอบครัวและชุมชนจะย่ำถึงเรื่องบาปบุญ เวรกรรม ซึ่งเป็นการตอกย้ำความผิดของพ่อแม่และสร้างปมด้อยให้แก่เด็ก นอกจากนี้ที่กล่าวมา ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ให้การช่วยเหลือมีส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดความช่วยเหลือ คือ หากฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ให้การช่วยเหลือค่อนข้างดี การช่วยเหลือเด็กก็สามารถทำได้มากกว่าผู้ให้ความช่วยเหลือที่มีฐานะยากจน ในขณะเดียวกัน ฐานะทางเศรษฐกิจของเด็กก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการได้รับความช่วยเหลือ เด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี จะได้รับการช่วยเหลือจากชุมชนน้อยกว่าเด็กที่มีฐานะทางครอบครัวยากจน

Thesis Title Community Assistance for AIDS-Induced Orphans

Author Mrs.Siripun Piyathathan

Degree Master of Education (Nonformal Education)

Thesis Advisory Committee

Lect.Dr.Usa Duongsaa Chairperson

Assoc.Prof.Dr.Chukiat Leesuwana Member

ABSTRACT

This thesis dealt with problems and needs of orphans whose either parent had died of AIDS. Moreover, it also examined how the community treated and assisted them.

Being of qualitative nature, the study relied on a variety of data-collecting methods, e.g., participant and nonparticipant observation, in-depth and informal interviews, focus group discussion, ect. Data verification and analyses were undertaken periodically during field data collection. Then verified and analyzed were classified, categorized, interpreted, discussed and summarized. Findings were as follows:

The most serious problem was found to have been of psychological kind: lacking love, warmth and recognition from friends and the community; feeling lonely, depressed and deserted, worried about the future, and in the dark as regards their parents' infection. The economic problem came second. Some orphans had little money to buy food and other basic necessities. Next, it was the educational problem. The orphans lacked needed scholarships, instructional materials and mentors to help teach and review their school lessons. Physically speaking, they were found to have lacked nutritious food. Lastly, they were found to have been socially excluded to a certain extent.

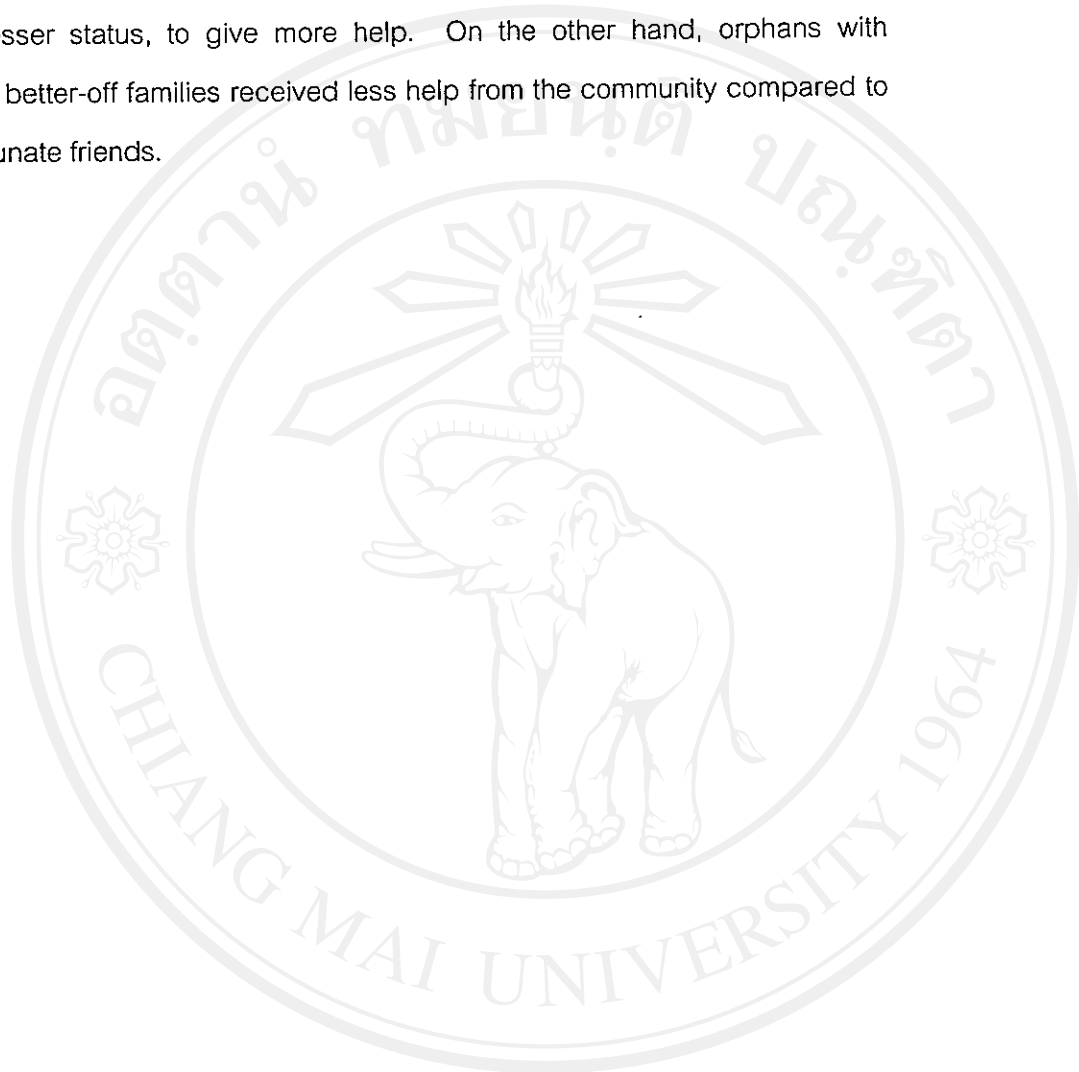
In addition, the study found that younger and older children had different problems and needs. The younger children's problems and needs were more focused on basic necessities required in daily living. On the other hand, the older children's problems and needs were more of the psychological and emotional nature.

As regards the assistance the orphans received, it was found that their immediate families had featured most prominently as their forefront helpers followed by relatives, neighbors, teachers, the school and the community. Assistance provided, however, primarily addressed the above 4 basic necessities. Psychological and emotional support was very minimal. School and teachers provided, on top of the provision of some educational scholarships, a certain degree of psychological assistance.

Overall, community assistance was found to be rather limited. This was due to the fact that the community itself still had rather limited knowledge and genuine understanding about AIDS. Young children seemed to have received basically adequate and comprehensive assistance while older children had apparently lacked sufficient psychological and emotional help.

Factors leading or related to the above actual assistance comprised the following: The community's correct knowledge and understanding about AIDS, and its long-established culture, kinship and social networking system; government and community policies, and the beliefs about sins and merits. The interesting point here was that family and community assistance provided had been provided in accordance with their cultural and religious beliefs and practices concerning karma, sins and making merits, which sometimes seriously affected the orphans' minds and emotions. This is because, while trying to assist the children, the family and community members sometimes repeatedly mentioned the sins and kramas of the children's parents. Sooner or later, some developed their own inferiority complex.

In addition, the economic factor was also found to have played a key part. If the help givers' economic status was rather high, they were able, compared to those with lesser status, to give more help. On the other hand, orphans with economically better-off families received less help from the community compared to their less fortunate friends.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved